

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2028

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	HISTORIA POLSKI
Kod przedmiotu	Lo8
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Filologiczny Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Historii
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy
Język wykładowy	Język polski
Koordynator	Dr hab. Andrzej Bonusiak, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Andrzej Bonusiak, prof. UR

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15	-	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny) egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Informacje z historii Polski na poziomie szkoły średniej (poziom podstawowy).
Elementarna wiedza na temat historii powszechnej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą historii Polski (wyselekcjonowana problematyka społeczno-gospodarcza oraz zagadnienia polityczno-ustrojowe).
C2	Przedstawienie studentom najważniejszych zdobyczy kultury materialnej i umysłowej Polski.
C3	Przekazanie sposobów zdobywania, gromadzenia, analizy i wykorzystania wiedzy z zakresu historii, która może być przydatna z perspektywy studenta filologii polskiej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych i do efektów ze standardu kształcenia nauczycieli
EK_01	Student/ka zna najważniejsze zjawiska, procesy polityczne społeczne, gospodarcze i reguły nimi rządzące w odniesieniu do historii Polski oraz ma wiedzę na temat przemian historycznych i ich roli w kształtowaniu kultury i tożsamości narodowej.	K_W03
EK_02	Student/ka samodzielnie pozyskuje niezbędną wiedzę historyczną, gromadzi ją, selekcjonuje i dokonuje oceny jej przydatności; analizuje i interpretuje zjawiska i procesy społeczne, kulturowe, polityczne i gospodarcze.	K_U04
EK_03	Student/ka jest wrażliwy/a na kontrargumenty i ma szacunek do odmiennych gustów i oceny zjawisk kulturowych; docenia rolę badań historycznych w rozumieniu i należytej ocenie dorobku kulturowego i ma świadomość konieczności pogłębiania wiedzy w tym zakresie.	K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Polska Piastów i Jagiellonów (chrzest Polski, proces kształtowania się i ewolucji państwa, rozbiór dzielnicowy, zmiany terytorialne i zagadnienie kultury materialnej, unia polsko-litewska, polityka dynastyczna Jagiellonów, stosunki z sąsiadami, ewolucja ustrojowa).
2. Rzeczpospolita Obojga Narodów (konflikty, zagadnienia ustrojowe, gospodarcze i kulturowe, Polska na tle krajów europejskich, przyczyny kryzysu i upadku państwa polskiego).
3. Polska w okresie rozbiorów 1795-1918 (powstania narodowe, Wielka Emigracja, sytuacja Polaków pod zaborami: działalność niepodległościowa, praca organiczna, początki ruchów politycznych, kultura doby romantyzmu i pozytywizmu).
4. II Rzeczpospolita. Walka o kształt granic, problemy gospodarcze, zmiany polityczno-ustrojowe: od demokracji parlamentarnej do autokratyzmu, polityka zagraniczna. Kultura Polska w okresie międzywojennym.
5. Polska w latach 1939-1945 (Polityka okupacyjna Trzeciej Rzeszy i ZSRR na ziemiach polskich. Działalność rządu londyńskiego, polski czyn zbrojny w trakcie II wojny światowej, sprawa katyńska, Polska lubelska).

6. Od stalinizmu po transformację ustrojową (zarys Historii PRL-u).
7. Początki III RP, od „okrągłego stołu” po uchwalenie konstytucji z 1997 r. (zmiany polityczne, gospodarcze i społeczne).
8. Rola wiedzy historycznej w rozumieniu zjawisk i procesów kulturowych.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia:

- wykład problemowy,
- wykład połączony z prezentacją multimedialną,
- dyskusja,
- analiza tekstów źródłowych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
EK_01	Ocena testu egzaminacyjnego, ocena wypowiedzi głosów w dyskusji po wykładach.	wykład
EK_02	Ocena testu egzaminacyjnego, ocena wypowiedzi głosów w dyskusji po wykładach i w czasie konsultacji.	Wykład
EK_03	Ocena testu egzaminacyjnego, ocena wypowiedzi głosów w dyskusji po wykładach.	Wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Egzamin: Egzamin pisemny obejmuje treści omawiane na wykładach oraz znajomość wskazanych przez prowadzącego lektur.</p> <p>Egzamin oceniany jest w skali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ocenę bardzo dobrą – 91-100% poprawnych odpowiedzi • na ocenę plus dobrą – 86-90% • na ocenę dobrą – 76-85% poprawnych odpowiedzi • na ocenę plus dostateczną – 71-75% poprawnych odpowiedzi • na ocenę dostateczną – 60-70% poprawnych odpowiedzi • na ocenę niedostateczną – poniżej 60% poprawnych odpowiedzi
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15W
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, dyżurach i egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	35
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do zajęć, • przygotowanie do egzaminu, • studiowanie literatury przedmiotu 	<p style="margin-left: 20px;">5</p> <p style="margin-left: 20px;">20</p> <p style="margin-left: 20px;">10</p>
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samsonowicz H., <i>Miejsce Polski w Europie</i>, Warszawa 1995.
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biskup M., Labuda G., <i>Dzieje Zakonu Krzyżackiego w Polsce</i>, Gdańsk 1988. • Bockenheim K., <i>Dworek, kontusz, karabela</i>, Wrocław 2002. • Bogucka M., <i>Staropolskie obyczaje XVI-XVII w.</i>, Warszawa 1994. • Brzoza C., Sowa A., <i>Historia Polski 1918-1945</i>, Kraków 2006. • <i>Chrześcijaństwo w Polsce. Zarys przemian 966-1979</i>, pod red J. Kłoczowskiego, Lublin 1992. • Chwalba A., <i>Historia Polski 1795-1918</i>, Kraków 2006. • Dudek A., Zblewski Z., <i>Utopia nad Wisłą. Historia Peerelu</i>, Warszawa 2008. • Dybiec J., <i>Nie tylko szablą. Nauka i kultura polska w walce o utrzymanie tożsamości narodowej 1795-1918</i>, Kraków 2004. • Dylagowa H., <i>Historia Polski 1795-1990</i>, Lublin 2000. • Eisler J., <i>Zarys dziejów politycznych Polski 1944-1989</i>, Warszawa 1992. • Friszke A., <i>Polska. Losy państwa i narodu 1939-1989</i>, Warszawa 2003. Friszke A., <i>Opozycja polityczna w PRL 1945-1998</i>, Londyn 1994. Halecki O., <i>Historia Polski</i>, Lublin-Londyn 1992. • Hass L., <i>Inteligencji polskiej dole i niedole XIX i XX wiek</i>, Łowicz 1999. • Hass L., <i>Masoneria Polska XX wieku. Losy, loże, ludzie</i>, Warszawa 1996. • <i>Historia życia prywatnego</i>, T. 5, Od I wojny światowej do naszych czasów / pod red. Antoine'a Prosta [i in.] Wrocław 2006. • Ignatowicz I., <i>Spółczeństwo polskie 1864-1914</i>, Warszawa 1988. • <i>Inteligencja polska XIX i XX wieku. Studia</i>, red. R. Czapulis-Rastenis, t.1-6, Warszawa 1978-1991. • Jedynek B., <i>Obyczaje domu polskiego w czasach niewoli 1795-1918</i>, Lublin 1996. • Kamiński A. S., <i>Historia Rzeczypospolitej wielu narodów 1505-1795</i>, Lublin 2000. • Kieniewicz S., <i>Historia Polski 1795-1918</i>, Warszawa 1997. • Kłoczowski J., <i>Historia Polski do końca XV wieku</i>, Lublin 2000.

- *Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów*, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1997.
- *Kobieta i społeczeństwo na ziemiach polskich w XIX wieku, zbiór studiów*, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1990.
- Konopczyński W., *Dzieje Polski nowożytnej*, Warszawa 1986.
- Kowecka E., *W salonie i w kuchni. Opowieść o kulturze materialnej pałaców i dworów polskich w XIX wieku*, Warszawa 1989.
- Krawczak T., *W szlacheckim zaścianku*, Warszawa 1993.
- Kuchowicz Z., *Miłość staropolska*, Łódź 1982.
- Kuchowicz Z., *Obyczaje staropolskie XVII-XVIII w.*, Łódź 1975.
- Kumor B., *Historia Kościoła*, t. 6, Lublin 2003; t. 7, Lublin 2003; t. 8, Lublin 2004.
- Kumor B., *Ustrój i organizacja Kościoła w okresie niewoli narodowej 1772-1918*, Kraków 1980.
- Kunert A.K., *Rzeczpospolita Walcząca. Powstanie Warszawskie 1944*, Warszawa 1994.
- Litak S., *Od reformacji do Oświecenia. Kościół katolicki w Polsce nowożytnej*, Lublin 1994.
- Łuczak C., *Polska i Polacy w drugiej wojnie światowej*, Poznań 1993.
- M. Kallas, *Historia stroju Polski X-XX wiek*, Warszawa 1996.
- Mączak A., *Klientela. Nieformalne systemy władzy w Polsce Europie XVI-XVIII w.*, Warszawa 1994.
- Molenda J., *Chłopi. Naród. Niepodległość. Kształtowanie się postaw narodowych i obywatelskich chłopów w Galicji i Królestwie polskim w przededniu odrodzenia Polski*, Warszawa 1999.
- Możdżyńska-Nawotka M., *O modach i strojach*, Wrocław 2003.
- *Obyczaje w Polsce. Od średniowiecza do czasów współczesnych*, red. A. Chwalba, Warszawa 2005.
- Olszewski D., *Polska kultura religijna na przełomie XIX i XX wieku*, Warszawa 1996.
- Paczkowski A., *Pół wieku Polski 1939-1989*, Warszawa 1998.
- *Polska na przestrzeni wieków*, red. J. Tazbir, Warszawa 1995.
- *Polska XVII wieku. Państwo, społeczeństwo, kultura*, red. J. Tazbir, Warszawa 1974.
- Rok B., *Człowiek wobec śmierci w kulturze staropolskiej*, Wrocław 1995.
- Roszkowski W., *Historia Polski 1914-2005*, Warszawa 2006.
- *Rzeczpospolita wielu narodów i jej tradycje*, red. M. Markiewicz, A. Link-Lenczowski, Kraków 1999.
- Samsonowicz H., *Miejsce Polski w Europie*, Warszawa 1995.
- *Spółczesność polskie od X do XX wieku*, red. I. Ignatowicz, A. Mączak, B. Zientara, J. Żarnowski, Warszawa 1988.
- Tazbir J., *Kultura szlachecka w Polsce. Rozkwit – upadek – relikty*, Warszawa 1988.
- Terlecki R., *Miecz i tarcza komunizmu. Historia aparatu bezpieczeństwa 1944-1990*, Kraków 2007.
- Topolski J., *Polska w czasach nowożytnych. Od europejskiej potęgi do utraty niepodległości*, Poznań 1994.
- *Tradycje polityczne dawnej Polski*, red. A. Sucheni-Grabowska, A. Dybowska, Warszawa 1996.
- Wandycz P., *Pod zaborami. Ziemie Rzeczypospolitej w latach 1795-1918*, Warszawa 1994.
- Wapiński R., *Ignacy Paderewski*, Wrocław 1999.
- Zblewski Z., *Abecadło Peerelu*, Kraków 2008.
- Zdrada J., *Historia Polski 1795-1914*, Warszawa 2005.
- Ziejka F., *Złota legenda chłopów polskich*, Warszawa 1988.
- Zielińska Z., *Ostatnie lata Pierwszej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1986.
- Żarnowski, J., *Polska 1918-1939. Praca, technika, społeczeństwo*, Warszawa 1999.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej